

## Nr 60.

Av herr **Karlsson** i Grängesberg **m. fl.**, *angående skärpning av och utvidgat tillämpningsområde för lagen om arbetstidens begränsning.*

Då 1930 års riksdag behandlade arbetstidslagen och beslöt göra densamma permanent, framhöll den kommunistiska riksdagsgruppen med skärpa, att ifrågavarande lagbestämmelser äro synnerligen otillfredsställande och att ytterligare förkortning av arbetstiden är påkallad och nödvändig. Vi föreslog då, att riksdagen skulle besluta att anhålla om förslag till 1931 års riksdag till sådana ändringar i lagen om arbetstidens begränsning, att arbetstiden för arbetare inom industrien i allmänhet fastställes till 7 timmar per dygn eller 42 timmar i veckan och för arbetare i särskilt tungt och hälsofarligt arbete till 6 timmar per dygn eller 36 timmar per vecka. Vi framförde också krav om, att lagens tillämpningsområde skulle utsträckas att omfatta de arbetargrupper, som nu icke innefattas i lagens bestämmelser. Vidare krävde vi, att lagbestämmelserna beträffande övertidsarbete skulle ändras så, att möjlighet till utsträckning av arbetstiden begränsas till endast sådana särskilda arbetstillfällen, då genom natur- eller olyckshändelse eller annan omständighet, som ej kunnat förutses, fara föreligger för liv, hälsa eller egendom.

Det av 1930 års riksdag fattade beslutet blev emellertid i stort sett endast ett fastställande av den tidigare gällande arbetstidslagen med dess otillfredsställande bestämmelser. De av den kommunistiska gruppen framförda förslagen till förbättring av lagen och fastställande av ytterligare förkortning av arbetstiden avslogs av riksdagen. Likaså avslog riksdagen ett år 1931 framlagt förslag till förbättring av lagen.

Vi anse emellertid, att denna fråga är av så vital betydelse för arbetarklassen, att riksdagen på nytt måste bringas att taga ställning till densamma. Framför allt gör den stegrade arbetslösheten detta nödvändigt.

Den rationalisering, som under de senare åren genomförts, har på alla områden framdrivit en kraftig stegring av produktionskapaciteten. Denna kraftiga stegring av produktionskrafterna skulle naturligtvis, om en *förnuftig* produktions- och samhällsordning vore rådande, leda fram till en högre levnadsstandard för de arbetande massorna och till en fortgående förkortning av arbetarnas dagliga arbetstid. En sådan utveckling pågår också med rask fart i Sovjet-Unionen. I de kapitalistiska länderna däremot se vi hur allt större massor av arbetare vråkas ut i arbetslöshet, samtidigt som de grupper av ar-

betare, vilka behållas kvar på arbetsplatserna, i vissa fall drivas att arbeta ända upp till 10 å 12 timmar per dag.

Frågan om en mera rationell fördelning av arbetstiden har dock under senaste tiden blivit så pass brännande, att internationella arbetsbyråns förstärkta arbetslöshetskommitté, som tillsattes i oktober 1930, nödgats upptaga densamma till ingående behandling. Vid denna kommittés nyligen avhållna sammanträde förelåg en av arbetsbyrån utarbetad rapport, i vilken bl. a. redogjordes för de olika meningar, som i skilda länder framträtt sedan ett år rörande möjligheten att råda bot å arbetslösheten genom en minskning av arbetstiden. Efter överläggningen antog kommittén ett förslag till resolution, som kommer att underställas internationella arbetsbyråns styrelse vid dess förstkommande sammanträde. Denna resolution behandlar dock endast frågan om arbetstidens fördelning under kristiden. Alltså åtgärder av mera tillfällig art.

Den organiserade arbetarklassens krav om en ytterligare permanent minskning av arbetstiden måste emellertid genomdrivas. Det är en nödvändighet, att arbetareorganisationerna och arbetarnas representanter bestämt och målmedvetet inrikta sina krafter på denna uppgift.

Här i landet är en mängd arbetsområden helt undantagna från arbetstidslagens bestämmelser, och stora grupper av arbetare inom dessa arbetsområden ha en ordinarie arbetstid, som är längre än 48 timmar per vecka. Samtliga dessa arbetargrupper — skogs- och lantarbetare, järnvägspersonal, affärsanställda, hotell-, restaurant- och kafépersonal, sjukvårdspersonal m. fl. — måste inrangeras under arbetstidslagen och i likhet med övriga arbetargrupper erhålla en lagstadgad förkortning av arbetstiden.

Inom industrien är en förkortning av arbetsdagen till 7 timmar ett i högsta grad aktuellt krav. Allt mer bestämt börja arbetarna i olika länder att resa detta krav. Vid särskilt tungt eller hälsofarligt arbete — exempelvis gruvarbete, arbete vid massafabrikernas syreavdelningar och dylikt — samt vid arbete, där skiftgång kontinuerligt förekommer, ävensom för arbetare under 18 år, är kravet på en ytterligare begränsning av arbetsdagen ned till 6 timmar synnerligen befogat. Ett genomförande av en arbetstidsförkortning efter dessa linjer, samt ett undertryckande av overtidsarbetet, är ett nödvändigt led i kampen mot de för arbetarna skadliga verkningarna av den kapitalistiska rationaliseringen. Många tiotusental arbetslösa kunna därigenom beredas plats i produktionen.

På grund av vad sålunda anförts hemställs,

att riksdagen i skrivelse till regeringen måtte anhålla om utarbetande och framläggande för 1933 års riksdag av förslag dels till sådana ändringar av lagen om arbetstidens begränsning, att arbetstiden för arbetare inom industrien i allmänhet fastställs till högst 7 timmar per dygn eller 42 timmar i veckan och för arbetare i särskilt tungt eller hälsofarligt arbete och där s. k. skiftgång kontinuerligt förekommer, samt för arbetare under 18 år till högst 6 timmar per dygn eller 36

timmar i veckan, *dels ock* till sådana ändringar att lagens tillämpningsområde utvidgas att omfatta samtliga arbetargrupper, som nu icke äro inbegripna under lagens bestämmelser, och att övertidsarbete medgives endast vid sådana särskilda arbetstillfällen, då genom natur- eller olyckshändelse, eller annan omständighet, som ej kunnat förutses, fara föreligger för liv, hälsa eller egendom.

Stockholm den 19 januari 1932.

*Verner Karlsson.*

*Aug. Spångberg.*

*Oscar Öhman.*

*Nils Flyg.*

*K. Kilbom.*

*Edoff Andersson.*

*J. P. Dahlén.*

